

Information servicetrafik: trafikstarten 1 maj 2025 + färdtjänstekonomi

Information till Värmlandsrådet
2024-12-13

Anders Wahlén, servicetrafikchef

Trafikstart ny servicetrafik 1 maj 2025

- Nya trafikavtal och med nya/nygamla trafikföretag.
- Nya reglementen färdtjänst och sjukresor träder i kraft.
- Nytt boknings- och trafikplaneringsprogram går i skarp drift. Automatisk trafikplanering.
- Bokningarna från Karlstads färdtjänst tillkommer. (Ca 115 000/år)
- Personalschemat i Trafikcentralen ändras till att täcka 24/7/365.

Tidslinje

- 2019: Regionbildning och överlåtelse av Karlstads färdtjänst.
- 2020: Översyn och remiss av förslag ny länsfärdtjänst.
- 2021: Planering för upphandlingar av servicetrafik och systemstöd för servicetrafiken (två upphandlingar).
- 2022: Beslut kring nytt länsfärdtjänstreglemente.
- 2022: Tilldelningsbeslut i ovan upphandlingar.
- 2022-2024: Hantering av överprövningar, tillfälliga trafikavtal, förberedelser av nytt systemstöd och ny organisation i trafikcentralen.
- 1 maj 2025: Trafikstart ny servicetrafik

Några av nyheterna i trafikupphandlingen

- Nytt systemstöd kommer användas. Till största delen automatisk planering.
- Trafikcentralen tar hand om alla bokningar och dessutom dygnet runt.
- Ny trafikeringsprincip
Fler entreprenörer i varje område tillåts (exklusiviteten borttagen).
- Direktstyrda fordon och behovsstyrda fordon.
- Ny ersättningsprincip med garanterat antal timmar och en viss timpeng för de direktstyrda fordonen.

Tilldelningsbeslut 2023-09-05

- Servicetrafiken Sverige AB, 82 fordon, samtliga sex hemområden.
- Karlstad Taxitransporter, 9 fordon, ett hemområde.
- Företagssupport, 7 fordon, ett hemområde.
- Wehliye Taxi, 3 fordon, ett hemområde.
- Rudskoga Taxi, 2 fordon, ett hemområde.
- AOW Taxi, 1 fordon, ett hemområde.
- Nybergs Trp, 1 fordon, ett hemområde.

Totalt 105 fordon. Vi kommer ta ut frivolymsfordon för resterande behov (12-15 fordon).

Upphandlingseffekt av tilldelningen

- Med tilldelningen och givet historisk produktion bedömer vi upphandlingseffekten till drygt 10 %.
- 10 % motsvarar cirka 20 msek/år.
- Avtalen är på fyra år, d v s en potentiell besparing på 80 msek.
- Regionen står för cirka 70 % av trafikknaderna.
- Kommunerna betalar färdtjänsten (övriga 30 %).

Förbättringar i nytt upplägg för kunderna

- Även Karlstadsbrukarna får en länsfärdtjänst 1 maj 2025. Gemensamma regler hela Värmland.
- Värmlandstrafik inför dygnet-runt-bemanning.
- Bokningscentral med stark lokal förankring (språk, geografi) i egen regi.
- Färdtjänstens egenavgifter anpassas till den allmänna kollektivtrafikens.
- Vi inför kundapp för beställning av resor (hösten 2025).
- Stort informationsinsats under vintern/våren 2025.

Organisationsförändring inom servicetrafiken

- Avtal med externt upphandlad beställningscentral (Karlstads färdtjänst) upphör 2025-04-30.
- Trafikcentralens personal vid Värmlandstrafik övergår till en dygnet-runt-bemanning.
- En handfull medarbetare har rekryterats, vilket också är vårt behov (sommарvikarier tillkommer).

Planeringen inför trafikstarten servicetrafik

- Intensiv period med acceptanstester i We (boknings- och planeringssystem).
- 144 punkter (krav) ska säkerställas gentemot respektive trafikbolag.
- Servicetrafiken Sverige AB har kommit igång med rekrytering av förare. Runt 600 ansökningar inkommit (varav drygt 200 med taxilegitimation)! Behovet är cirka 140 förare (heltidsanställda).
- Depåer och depåansvariga hos ovan bolag snart klart.
- Fordonsfrågan är också under kontroll (se nästa slide).

Nya fordon levererade till Sverige inför det nya avtalet. Specialfordonen ska nu byggas om så att de blir anpassade till vår trafik/avtal. Personbilarna är också beställda.

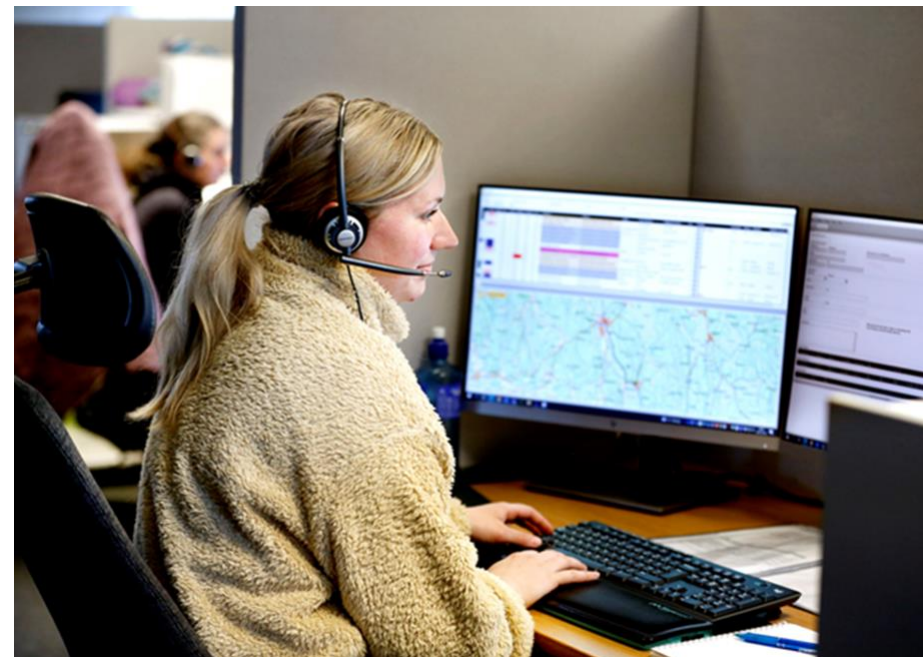
Vilka övergripande risker ser vi

- We-systemet (bokning/trafikledning)
 - Kommer det vara klart i tid?
 - Effektivt fordonsutnyttjande?
 - Prestanda och tillgänglighet?
 - Tidsåtgång bokning/planering?
 - Nya arbetssätt/rutiner?
 - Vilket efterarbete/admin kommer krävas?

We-projektet riskhantering

- Kraftansamling internt och hos leverantör.
- Prioriteringar, drygt 50 krav levereras efter trafikstarten (hösten 2025).
- Acceptanstester (totalt 271 krav!) och simuleringar med befintliga bokningar.
- Februari t o m april ägnas fr a åt utbildning, ingen nyutveckling i systemet.
- Reservrutiner (back-up) tas fram. Vi har fortfarande kvar vårt befintliga (egna) system.

Färdtjänstekonomi

- Kostnadsdrivare
- Utfall 2024
- Förändringar 2025
- Prognos 2025
- Informationsskyldighet

Kostnader för färdtjänsten har ökat

- Ökat resande = utökad kilometerproduktion.
- Högt indexläge.
- Färdtjänstillstånden ökar i antal.
- Fler personer nyttjar sina färdtjänstillstånd.
- Förändrade resmönster hos unika resenärer.
- Vissa kommuner har större ökning än andra kommuner.
- Några kommuner har också beslutat flytta resor från dagvård till färdtjänst.
- Samordning och styrning ökar vilket bidrar till att hålla nere kostnaden.

Länsfärdtjänst 2024

- En preliminär prognos visar på att totala kostnaden för färdtjänsten (knappa 41 msek) ligger något högre jämfört mot fakturerat áconto för perioden, cirka 140 tKr.
- Några kommuner har fortsatt kraftig resandeökning under 2024, delvis som följd av medvetna beslut inom kommunen.
- Vi kontaktar de kommuner som har störst ökning.
- Samtliga kommuner har tillgång till egna rapporter med sitt resande (Power-BI).
- Karlstad prognosticerat utfall 37 msek (36 msek 2023).

Fakturering kommuner färdtjänst januari - april 2025

- Fakturering färdtjänst kommer ske enligt nuvarande modell med åcontofakturering. Avräkning sker maj-juli.
- Bokningsersättning faktureras enligt nuvarande fasta ersättningsvolym.
- Myndighetsutövning faktureras enligt nuvarande rutin.
- Karlstad faktureras som förut.

Fakturering färdtjänst från 1 maj 2025

- **Vi kommer brevlades informera kommunerna om nedan ändrade faktureringsrutiner:**
- Modellen med **solidarisk fördelning** avseende färdtjänst **tas bort**. Ej relevant längre.
- **Månatliga faktureringar**, likt för Karlstad, efter faktiskt utförd trafik införs efter systembytet.
- Fast ersättningsvolym för bokningsersättning försvinner och det kommer debiteras en **ersättning per bokning** som faktureras löpande tillsammans med färdtjänstkostnaden. Nuvarande ersättningsnivå har legat fast sedan 2017 utan någon höjning. Ersättningsnivån baserades på bokningsvolymen 2016 med 50 kr per bokning. Ny ersättningsnivå blir **53 kr** med **årsvis indexreglering** från och med 2026.
- **Myndighetsutövningen** kommer fortsatt faktureras enligt nuvarande modell och ersättningsnivå, men med **årsvisa indexregleringar** från och med 2026.
- **Övriga kommunala resor** är det ingen förändring på då vi redan i dag har månatliga faktureringar. Förändringen blir på bokningsersättningen där ersättningen **höjs från 50 kr till 53**. Ersättningsnivå kommer **årsvis indexregleras** från och med 2026.

Prognos färdtjänst 2025

- Vi håller fortsatt på att analysera färdtjänstkostnaderna för kommunerna 2025.
- Från 1 maj 2025 gäller nya trafikavtal och nytt bokningssystem.
- Fler faktorer är med och påverkar kostnadsläget och det sker förändringar i samband med den nya trafikstarten:
 - **Lägre trafikkostnader i de nya avtalen.**
 - **Nytt bokningssystem vilket kan innebära tapp i samordning under en period.**
 - Den solidariska fördelningen av trafikkostnad försvinner.
 - Bokningsersättningen förändras. Fast bokningsavgift för färdtjänst går över till löpande kostnad per bokning.
- **I övrigt fortsätter färdtjänstresandet öka i hela länet och det medför en generellt ökad kostnad.**
- Vi återkommer så snart vi har mer information om kostnadsbilden 2025.

Information kring förändringar

- Enligt överlåtelseavtalen om huvudmannskapet för färdtjänsten har både Värmlandstrafik och kommunen en skyldighet att informera varandra ”...i frågor av betydelse för verksamheten..”.
- Vi noterar att flera kommuner nu ser över sina totala kostnader och tar beslut som får en inverkan på trafiken.
- Viktigt att Värmlandstrafik ges tid att säkerställa fordonstillgången och rutiner kring trafikplaneringen.

Värmlandstrafik